

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 11C/83/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7509202632
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mlejová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2013:7509202632.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice -okolie sudkyňou JUDr. Dagmar Mlejovou v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, zast. Mgr. Martin Katriak, advokát so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, Bratislava, proti žalovanému: V. V., W.. XX.XX.XXXX, F. Ž. XX, Q. v konaní o zaplatenie 635,55 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 430,80 eura s príslušenstvom zamieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou zo dňa 29.01.2009, doručenu tunajšiemu súdu dňa 04.03.2009 žiadal zaviazat' žalovaného k povinnosti zaplatiť mu sumu 635,55 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne z dlžnej sumy od 10.05.2007 do zaplatenia a nahradiť trovy konania, titulom neuhradených služieb v sume 204,75 eura a nedoplatenej zmluvnej pokuty v sume 430,80 eura.

Svoj nárok odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 20.07.2005 Zmluvu Č.. E. a dňa 15.07.2005 Zmluvu Č.. E.XXXXXXX, ktorých neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné zmluvné podmienky poskytovania služieb (ďalej len „Všeobecné podmienky“). V zmysle predmetných zmlúv žalobca vypožičal žalovanému mikroprocesorové karty - SIM karty v počte 2 ks, ktoré umožňovali žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. Žalobca pri uzavretí Dodatku k Zmluve č. E.1 odpredal žalovanému mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie značky Y. Y.-X. za kúpnu cenu 0,03 eura a pri uzavretí Dodatku k zmluve č. A1953626 odpredal žalovanému mobilný telefón značky L. X. V. za kúpnu cenu 0,03 eura. Tým, že žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb za obdobie 02.01.2007 - 28.02.2007 porušil zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatkov k Zmluvám č. E., Č.. E. je povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 430,80 eura. Žalobca preto pokusom o pokonávku zo dňa 25.04.2007 oznámil žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty, vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote a následne v zmysle článku 4 Všeobecných podmienok ukončil platnosť Zmlúv č. E. E. Č.. E.. Žalovaný na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou, ani čiastočnou úhradou. K žalovanej istine si žalobca uplatnil úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade so všeobecnými podmienkami článok 11, bod 11.14 a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t.j. od 10.05.2007.

Na základe uvedeného žalobného návrhu tunajší súd vydal dňa 27.03.2009 platobný rozkaz č.k. 13Ro/229/2009-43, proti ktorému podal žalovaný odpor. V uvedenom odpore proti platobnému rozkazu

žalovaný uviedol, že nárok uplatnený v návrhu na začatie konania v celom rozsahu neuznáva. Uviedol, že nepopiera existenciu uvedených zmlúv, avšak zmluvnú pokutu považuje za neprimerane vysokú. Poukázal na to, že fakturovanú sumu riadne u žalobcu reklamoval vzhľadom na to, že v uvedenom období nedošlo k poskytnutiu žiadnych služieb žalobcom.

V písomnom podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 30.11.2009 žalobca k odporu uviedol, že v prípade, že žalovaný nesúhlasil so sumou vyfakturovanej sumy, mal možnosť podať proti vyfakturovanej sume písomnú reklamáciu v súlade so všeobecnými zmluvnými podmienkami, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou zmlúv o pripojení. Zároveň uviedol, že tvrdenie žalovaného, že faktúry reklamoval považuje za nepravdivé.

Tunajší súd rozsudkom zo dňa 09.04.2010 č.k. 11C/83/2009-93 zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 624,96 eura s 8,5% úrokom od 10.05.2007 až do zaplatenia do 3 dní po právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti, t.j. do výšky 10,95 eura žalobu zamietol. Zároveň uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi 100 % trov tohto konania, ktoré budú vyčíslené osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Proti výroku rozsudku, ktorým súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu v sume 430,80 eura podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie.

Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 29.11.2011 č.k. 6Co/143/2010-113 zrušil vyššie uvedený rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výroku o zmluvnej pokute v rozsahu 430,80 eura s príslušenstvom a vo výroku o náhrade trov konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav veci:

Žalovaný uzavrel so žalobcom Zmluvu o pripojení a poskytovaní služieb č.E. dňa 20.7.2005 a Zmluvu č. E. dňa 15.7.2007, ktorých sú súčasťou Všeobecné podmienky poskytovania služieb GSM. V súlade s touto zmluvou a Všeobecnými podmienkami žalobca poskytol žalovanému mobilný telefón k Zmluve č. E. značky Y. Y.-X. modem za kúpnu cenu 0,03 eur a k Zmluve č. A1953626 značky Sony Ericsson K300i za kúpnu cenu 0,03 eur. V súlade s predmetnými zmluvami požičal žalovanému SIM karty, ktoré umožňujú žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom, SIM kartám bolo pridelené účastnícke Č.L. XXXXXXXXXXXX E. XXXXXXXXXXXX. Žalovaný sa v tejto zmluve zaviazal zotrvať so žalobcom v zmluvnom vzťahu podľa zmluvy o pripojení ako aktívny účastník najmenej 24 mesiacov od nadobudnutia platnosti a účinnosti tohto Dodatku (článok 4 dodatku).

Na základe uvedených zmluvne dohodnutých podmienok žalovaný nezaplatil za služby poskytované a žalobcom mesačne účtované a to faktúrou Č..XXXXXXXXXX zo dňa 2.1.2007, splatnou dňa 16.1.2007 vo výške 1903,50 Sk; faktúrou č. 8768750508 zo dňa 2.1.2007 splatnou 16.1.2007 vo výške 2540,50 Sk; faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.1.2007 splatnou 12.2.2007 vo výške 628,50 Sk; faktúrou Č.. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.1.2007 splatnou 12.2.2007v sume 832,-Sk; faktúrou č. 8519630447 zo dňa 28.2.2007, splatnou 14.3.2007 v sume 119,-Sk; faktúrou Č.. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.2.2007 splatnou 14.3.2007 v sume 145,-Sk.

Podľa § 43 ods. 1,2,3 a 5 Zákona č. 610/2003 Z.z. Zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Žalobca si vyfakturoval sumu 430,80 eura z titulu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností.

Podľa § 544 ods. 1,2,3, Zákona 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.: 4C 174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č.k. 3Co 26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo dňa 6.12.2011 č.k. 4C 162/2011 -28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č.k. 16Co 32/2012 -46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), ktorá v článku 7 odsek 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu nepriateľných zmluvných podmienok:

„členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok zmluvne uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov, alebo dodávateľov“.

S ohľadom na relevantnú judikatúru súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov:

„ členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom v zmluvách uzatvorených zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa, aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok“ (článok 6 smernice).

Ustanovenie článku 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytovať v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie súdneho dvora C-76/10 Pohotovosť/Korčkolská, bod 50), teda pravidiel na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho

protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EU a práva EU na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku a môže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EU je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offa skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejмый a rešpektovaný subjektmi práva (ipso facto, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania) v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takého - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti § 2 písm. u/ Zákona č. 250/2007 Z.z.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu, aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanoveniami § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca mal v konaní úspech v 1/3 a v 2/3 neúspech, pričom žalovaný mal úspech v 2/3 a po odpočítaní úspechu žalobcu (1/3) žalovanému vznikol nárok na náhradu trov konania vo výške 1/3, ktoré však nežiadal, a preto súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.